

Landstinget. Ingen af disse Alternativer har noget afskrækkende for mig. Det sidste Led, Landstingets Opløsning, har ikke noget afskrækkende for mig, idet jeg netop anser det for ønskeligt, at der kunde blive givet Vælgerne Lejlighed til at afgøre, om der virkelig foreligger en saadan Trang, en saadan Nødvendighed for en Grundlovsændring, som der bliver gjort gældende nu. Jeg tror, det vilde være meget ønskeligt, at det netop blev gennem et nyt Landsting, Afgørelsen blev truffet om, hvorvidt man kunde anerkende Nødvendigheden af saa vidtgaende Grundlovsændringer, som her er Tale om. Hertil maa jeg dog føje en lille Bemærkning, ikke til Oplysning for mine Venner, som ikke trænger til den, men jeg ønsker jo ogsaa, at andre, som jeg ikke tør henregne til samme Kategori, skal faa det at vide, at min Stilling som af Kongen paa Livstid udnævnt Landstingsmand og derved staaende udenfor Paavirkning af en Landstingsopløsning ikke har fjerneste Indflydelse paa min Opfattelse af Sagen. Det er en Oplysning, som ikke behøves for mine Venner, men jeg ønsker ogsaa, at andre end mine Venner skal vide det.

Jeg har ikke kunnet finde anden Begrundelse fra Regeringens Side for Nødvendigheden af nu at fremkomme med saa vidtgaende Forslag om Forandringer i Grundloven med Hensyn til Landstinget end den, der findes i de Forslaget ledsagende Bemærkninger, hvori der udtales: „I de foregaaende Rigsdagssamlinger har Regeringen fremsat Forslag til Forandring af Grundlovens §§ 30, 31, 32, 36 og 37. Dette Forslag, der alene tilsigtede en Forandring i Bestemmelserne om Valgretten til Folketinget og Fastsættelsen af Folketingskredsens Antal, lykkedes det ikke at gennemføre. — Regeringen formener derefter, at det vil være rettest, at der samtidig skrives til en Ændring af Reglerne for Valgret og Valgmaade til begge Rigsdagens Ting.“ Denne Begrundelse gaar jo nemlig ud paa, at da Landstinget ikke har været lyd hørt — jeg tillader mig uden særlig Tilladelse at benytte et af den højtærede Konseilspræsident under Forhandlingerne i Folketinget brugt Udtryk, fordi jeg finder det saa overordentlig betegnende —, altsaa, da Landstinget ikke har været lyd hørt for de gentagne Forlangender fra Folketinget om Forandringer i Grundlovens Bestemmelser om Folketingsvalgene, har Regeringen fundet det rettest at skride til en gennemgribende Forandring, til samtidig ogsaa at forlange en Forandring af Grundlovsbestem-

melserne angaaende Valgene til Landstinget. Jeg kan ikke se rettere, end at en saadan Begrundelse kun kan forstås paa een Maade, nemlig saaledes, at naar Landstinget gentagne Gange har vist sig ikke lyd hørt for Folketingets Forlangender, maa et saadant Landsting afskaffes eller gøres uvirksomt. Altsaa, naar et Landsting ikke vil være lyd hørt mod Folketinget, maa det forandres, saa maa det afskaffes. Anderledes kan jeg ikke læse det. Men dette synes mig ogsaa at være tilstrækkeligt til, at de, der mener, at det nuværende Landsting grundlovmæssigt er en med Folketinget ligeberettiget Faktor, ikke kan gaa ind paa denne Begrundelse og altsaa heller ikke kan finde, at denne Nødvendighedsgrund for, at Forandringen foretages nu, skal ske Fyldest trods Manglerne ved Forslaget.

Det er allerede af det ærede 5te Medlem for 2den Kreds (Piper) blevet gjort gældende, hvor uheldigt det er, at man har betegnet den særskilte Valgret, der efter Grundloven af 1866 paahviler de højstbeskattede, som et Valgprivilegium, men jeg maa dog føje til, at paa den Tid, da vi forhandlede om Grundloven af 1866, har jeg aldrig hørt den Opfattelse fremsat, at der gennem disse Bestemmelser skulde gives et Privilegium til nogen Mand, til nogen Stand, til nogen Stilling. Det var ikke Meningen; Meningen var udelukkende den at sikre Landstinget mod, at Folketinget skulde blive det enestyrende her i Landet. Det var som et af Værnene mod, hvad vi kaldte og endnu kan kalde Folketingets Enevælde, at denne Stemmepligt blev paalagt de højstbeskattede. Og jeg gad egentlig nok ogsaa vide, hvor det skulde kunne paavises, at nogen af disse højstbeskattede har nogen Fordel af Bestemmelsen herom. Derimod har mange den samme Erfaring, som jeg ogsaa har, af det besværlige og byrdefulde ved at opfylde Pligten, ved at møde personlig og drive en Dag hen ved et Valg, som i det offentlige Interesse er blevet paalagt dem. Men det nævnte ærede Medlem havde vistnok fuldstændig Ret i, at paa Grund af det ganske naturlige Had, der er til Privilegier overhovedet, i vore Tider især, har det gjort stor Skade, at Ordet Privilegier med Urette er knyttet til de umiddelbare Vælgere til Landstinget. Jeg vil ikke paastaa, at det er for at lægge Landstinget eller for at lægge Grundloven af 1866 for Had, at denne Betegnelse er brugt, men Virkningen har i Virkeligheden været den, at mange har vænnet sig til at betragte dette Forhold som et Privilegiespørgsmaal,